

Lance Armstrong

Finn Janning

Vi kan ikke vide, hvad en krop er i stand til ... Hvilke kræfter, der tilhører den eller hvad de forbereder den til.

– Gilles Deleuze

To bogtitler træder frem på reolen foran mig. Den ene er Ira Levins *Rosemary's baby*, som de fleste sikkert kender fra Roman Polanskis film. Den anden er Johannes V. Jensens *Kongens fald*. Titlerne minder mig om cykelrytteren Lance Armstrong.

Er det kongens fald, som vi p.t. er vidner til?

Mit svar er et klart nej. Det giver sig selv. Jeg tror ikke på konger eller særlige autoriteter. I det lys kan Armstrong heller ikke være en faldende konge. Men, det er indlysende, at han er blevet sat op på en trone af de mange mennesker, som har behov for en guddom. Dette sker ikke kun for atleter, men også for kunstnere og til dels politikere og forretningsfolk. Alle gange er konklusionen dog den samme. Der er ingen mennesker, som er perfekte. Heldigvis.

Det leder mig til den anden titel: *Rosemary's baby*. Det er historien om det unge ægtepar, hvor konen er gravid med deres første barn. Manden vælger at ofre sin endnu ikke fødte baby til satan for egen vindings skyld. Nu kunne man passende spørge: Har Armstrong givet sin sjæl til satan for at vinde Tour de France?

Mit svar et klart nej. I en verden, hvor Gud for længst er død, er der slet ikke plads til satan, men derimod mere eller mindre vellykkede måder at leve på. Hvordan disse måder vurderes, er væsentligt mere omfattende end at tale om snyd og kriminalisering.

Ok, hvad kan man så sige om Armstrong? Har han lært os noget?

Jeg mener, at han har lært os noget. Fx har han vist, hvad en krop også er i stand til (jf. citatet af Deleuze). Helt konkret har Armstrong vist, at det er muligt at overleve testikelkræft og efterfølgende vinde Tour de France hele 7 gange.

Jamen, lyder argumentet, det skete ved hjælp af unaturlige midler. Til det vil jeg svare: Ja og nej. Ja, fordi rapporten fra USADA med al tydelighed viser det; nej, på grund af uklarheden – mere generelt – omkring, hvad der er naturligt?

Uden lægevidenskaben ville Armstrong slet ikke have overlevet sin testikelkraft, ja, han ville i dag ikke være far til fem børn. For mig at se er det naturlige en romantisk projicering, som nogen ynder at trække ned over fortiden i uvidenhedens naivitet. Men, uanset hvordan det naturlige så defineres, er denne definition kun interessant, hvis det har nogen konsekvenser. Forestil dig en verden, hvor ingenting må opnås på unaturlig vis. Er mikroovns-popcorn naturligt? Er insemination naturligt? Er briller og kontaktlinser naturligt? Er en bypass operation? Vitaminpiller? Er netdating?

Det er svært ikke at ende i en forkrampet ideologi.

Ok, heldigvis åbner brugen af præstationsfremmende stoffer op for mere end moralske opstød, fx en mere principiel diskussion af sportens regler, henholdsvis de konstituerende regler og de strategiske. Hvor placerer vi eksempelvis doping?

Tilsyneladende ikke indenfor de konstituerende regler, da man stadigvæk spiller efter spillets regler. Fx har Armstrong ikke gennemført Tour de France på scooter, men på cykel. Det placerer doping i den strategiske afdeling, hvor vi også finder ernæring, træningsmetoder, psykologi, meditation og medicinale medikamenter. Denne debat er interessant. Den ligger i forlængelse af Deleuzes etiske konstatering, som netop *ikke* siger, at vi bør gøre noget, fordi vi kan. Tværtimod. Han opfordrer til en løbende posteriori testning og afprøvning af eksistensmuligheder, fordi vi endnu ikke ved, hvad vi kan. Det er her, at atleter til tider kan berige os, hvis vi evner ikke at være fordømmende ud fra a priori dogmer.

Ligeledes betyder det, at hele denne Armstrong-sag åbner op for et mere interessant spørgsmål, nemlig hvorvidt doping bør legitimeres eller ej, fx under særlige vilkår, såsom under kyndig lægekontrol og kun for voksne.

Faktum er, at risikoen for at blive taget ikke står mål med gevinsten. Det betyder ikke, at vi skal foretage, hvad G.E. Moore kaldte "the naturalistic fallacy" – et forsøg på at udvikle normer baseret på naturlige fakta, fx a la "Mange atleter doper sig, derfor bør vi tillade det." Nej, selvfølgelig ikke. Snarere er udfordringen at finde et sagligt argument, der overbevisende fortæller, hvorfor vi skal forbyde det.

Lad mig nævne et par forsøg herpå. Det naturlige argument fremstår unaturligt. Det sundhedsmæssige argument a la "Doping er skadeligt" vidner om manglende indsigt i professionel sport, da topidræt ikke er sundt. Så er der argumentet om handlefrihed. Det vil sige, hvorvidt voksne menneske skal have mulighed for at vælge, hvad de vil putte i deres krop såfremt de er velinformeret. Dette argument er svært at afgrænse, fordi hvis

X doper sig, så sætter det unægtelig Y under pres. Der vil sikkert være flere ryttere, der ganske belejligt vil gøre Armstrong til syndebuk for egne valg. Tilsvarende kan man spørge: Hvornår er et menneske tilstrækkeligt velinformeret, hvordan ved et menneske nok om sin egen krop? Og så videre ...

Endelig er der argumentet omkring det menneskelige potentiale: Hvad kan et menneske udrette, hvad kan det virkeliggøre? Hvordan kan man også leve? Jeg finder disse spørgsmål mere interessante, hvilket dog ikke er det samme, som at negligere de førnævnte. Snarere er pointen at perspektivere debatten en smule, fordi den er interessant.

Så helt kort: Jeg er ikke interesseret i at dømme Armstrong, det skal andre nok gøre, men snarere i at notere mig, hvad hans bedrifter åbner op for.